EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2022.5.23.
COM(2022) 623 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Portugália 2022. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Portugália 2022. évi stabilitási programját

{SWD(2022) 623 final} - {SWD(2022) 640 final}

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Portugália 2022. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Portugália 2022. évi stabilitási programját

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre[1] és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre[2] és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

(1) A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt létrehozó (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet[3] 2021. február 19-én hatályba lépett. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz reformok és beruházások végrehajtásához nyújt pénzügyi támogatást, és az Unió által finanszírozott jelentős fiskális impulzust biztosít. Hozzájárul a gazdaság helyreállításához, valamint a fenntartható és növekedésösztönző reformok és beruházások megvalósításához, különösen a zöld és digitális átállás előmozdítása céljából, egyúttal fokozza a tagállamok gazdaságainak rezilienciáját és potenciális növekedését. Támogatja továbbá a fenntartható államháztartás megerősítését, valamint közép- és hosszú távon ösztönzi a növekedést és a munkahelyteremtést. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében nyújtott, tagállamonkénti maximális pénzügyi hozzájárulást 2022. június [XX-án/-én] aktualizálták az (EU) 2021/241 rendelet 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban.

---

1 HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

2 HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

3 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

(2) A Bizottság 2021. november 24-én elfogadta az éves fenntartható növekedési jelentést, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2022. évi európai szemeszterét. A jelentés kellően figyelembe vette a szociális jogok európai pillérének további végrehajtására vonatkozó közös kötelezettségvállalást, amelyet az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság 2017. november 17-én hirdetett ki, majd a 2021. májusi portói szociális csúcstalálkozón újólag megerősített. Az Európai Tanács 2022. március 25-én jóváhagyta a 2022. évi éves fenntartható növekedési jelentés prioritásait. A Bizottság 2021. november 24-én az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést is, amelyben Portugáliát azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra[4] van szükség. Ugyanezen a napon a Bizottság elfogadta az euróövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást is, amelyet a Tanács 2022. április 5-én elfogadott, valamint a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását elemző 2022. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot, amelyet a Tanács 2022. március 14-én elfogadott.

(3) A világjárványból való kilábalás időszakában Ukrajna ellen indított orosz invázió jelentősen megváltoztatta a geopolitikai és gazdasági környezetet. Az inváziónak a tagállamok gazdaságára gyakorolt hatása például az energia- és élelmiszerárak emelkedésében, valamint a növekedési kilátások romlásában tükröződik. A magasabb energiaárak különösen az energiaszegénységben élő vagy az energiaszegénység kockázatának kitett legkiszolgáltatottabb háztartásokat sújtják. Az Unió emellett az Ukrajnából menekülő emberek példátlan mértékű beáramlásával is szembesül. Erre való tekintettel 2022. március 4-én első ízben aktiválták[5] az átmeneti védelemről szóló irányelvet, amely biztosítja az ukrajnai lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek számára az EU-ban való jogszerű tartózkodás jogát, valamint az oktatáshoz és képzéshez, a munkaerőpiachoz, az egészségügyi ellátáshoz, a lakhatáshoz és a szociális ellátásokhoz való hozzáférést.

(4) Az európai szemeszter a gyorsan változó gazdasági és geopolitikai helyzetet figyelembe véve 2022-ben újraindítja az átfogó gazdaság- és foglalkoztatáspolitikai koordinációt, ugyanakkor a 2022. évi éves fenntartható növekedési jelentésben foglaltaknak megfelelően a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtási követelményeihez is igazodik. Az elfogadott helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtása elengedhetetlen az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervek a 2019. és 2020. évi szemeszter ciklusában kiadott releváns országspecifikus ajánlások összességét vagy egy jelentős részét érintik. A 2019. és 2020. évi országspecifikus ajánlások – a módosított terv benyújtásának időpontjáig kiadott országspecifikus ajánlások mellett – ugyanúgy relevánsak maradnak az (EU) 2021/241 rendelet 14., 18. és 21. cikkével összhangban felülvizsgált, aktualizált vagy módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervek tekintetében is.

---

[4] Az Európai Parlament és a Tanács 1176/2011/EU rendelete (2011. november 16.) a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

[5] A Tanács (EU) 2022/382 végrehajtási határozata (2022. március 4.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek Ukrajnából való tömeges beáramlása tényének a 2001/55/EK irányelv 5. cikke értelmében történő megállapításáról és átmeneti védelem bevezetéséről (HL L 71., 2022.3.4., 1. o.).

(5) Az általános mentesítési rendelkezést 2020 márciusa óta alkalmazzák[6]. A 2021. március 3-i közleményében[7] a Bizottság kifejtette azon álláspontját, hogy az általános mentesítési rendelkezés deaktiválására vagy további alkalmazására vonatkozó döntést a gazdaság állapotának átfogó értékelése alapján kell meghozni, és ehhez fő mennyiségi kritériumként az uniós vagy az euróövezeti gazdasági aktivitásnak a válság előtti (azaz a 2019 végi) állapothoz viszonyított szintjét kell figyelembe venni. Az Európában zajló háborúval összefüggésben a megnövekedett bizonytalanság és a gazdasági kilátásokat övező számottevő lefelé mutató kockázatok, továbbá az energiaárak példátlan emelkedése és az ellátási láncok tartósan fennálló zavarai indokolttá teszik a Stabilitási és Növekedési Paktumban foglalt általános mentesítési rendelkezés alkalmazásának 2023-ig történő meghosszabbítását.

(6) A 2021. évi stabilitási programról szóló 2021. június 18-i tanácsi véleményben alkalmazott megközelítés alapján a költségvetési irányvonal jelenleg a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedéseket figyelmen kívül hagyva, de a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból származó vissza nem térítendő támogatásokból finanszírozott kiadások figyelembevételével számított elsődleges kiadások (diszkrecionális bevételi intézkedések nélküli) változásának a középtávú potenciális növekedéshez viszonyított arányával mérhető a legjobban[8]. Az összesített költségvetési irányvonalon túl – annak értékelése érdekében, hogy a nemzeti költségvetési politika prudens-e, és összetétele elősegíti-e a zöld és digitális átállással összhangban lévő fenntartható helyreállítást – figyelmet kell fordítani a (diszkrecionális bevételi intézkedések nélkül és a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedések nélkül számított) nemzeti finanszírozású[9] elsődleges folyó kiadások és a beruházások alakulására is.

(7) A Bizottság 2022. március 2-án közleményt fogadott el, amelyben átfogó költségvetés-politikai iránymutatást nyújt 2023-ra, ezáltal támogatva a tagállamok stabilitási és konvergenciaprogramjainak előkészítését, egyúttal erősítve a szakpolitikai koordinációt[10]. A Bizottság megjegyezte, hogy a 2022. évi téli előrejelzésben felvázolt makrogazdasági kilátások alapján a 2020–2022-ben követett, támogató jellegű aggregált költségvetési irányvonalról 2023-ban célszerűnek tűnik áttérni egy lényegében semleges aggregált költségvetési irányvonalra, ugyanakkor készen kell állni a változó gazdasági helyzetre való reagálásra. A Bizottság véleménye szerint a 2023-ra vonatkozó költségvetési ajánlásokban továbbra is differenciáltan kell kezelni a tagállamokat, és figyelembe kell venni az országok közötti esetleges átgyűrűző hatásokat. A Bizottság felkérte a tagállamokat, hogy stabilitási és konvergenciaprogramjukban is juttassák érvényre az iránymutatást. A Bizottság kötelezettséget vállalt arra, hogy szorosan nyomon követi a gazdasági fejleményeket,

---

6 A Bizottság közleménye a Tanácsnak a Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési záradékának alkalmazásáról, Brüsszel, 2020. március 20., COM(2020) 123 final.

7 A Bizottság közleménye a Tanácsnak – Egy évvel a Covid19-járvány kitörése után: a fiskális politikai válasz, Brüsszel, 2021. március 3., COM(2021) 105 final.

8 A költségvetési irányvonalra és annak összetételére vonatkozó, ebben az ajánlásban szereplő becslések a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzésének alapjául szolgáló feltételezésekre épülő bizottsági becslések. A Bizottság középtávú potenciális növekedésre vonatkozó becslései nem tartalmazzák a helyreállítási és rezilienciaépítési terv részét képező, a potenciális növekedést adott esetben fokozó reformok kedvező hatását.

9 Nem a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból és nem más uniós alapokból finanszírozott kiadások.

10 A Bizottság közleménye a Tanácsnak a 2023. évi költségvetés-politikai iránymutatásról, Brüsszel, 2022. március 2., COM(2022) 85 final.

és szükség szerint – de legkésőbb a szemeszter tavaszi fordulójában, 2022 májusának végén – kiigazítja gazdaságpolitikai iránymutatását.

(8) A 2022. március 2-án közzétett költségvetési iránymutatásnak megfelelően a 2023-ra vonatkozó költségvetési ajánlások figyelembe veszik a gazdasági kilátások romlását, a fokozott bizonytalanságot és más lefelé mutató kockázatokat, valamint a téli előrejelzéshez képest magasabb inflációt. E megfontolások fényében a költségvetési válaszintézkedések részeként bővíteni kell a zöld és digitális átállásra, valamint az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat, továbbá meg kell őrizni a legkiszolgáltatottabb háztartások vásárlóerejét, ezáltal célzott és átmeneti intézkedésekkel enyhítve az energiaárak megugrásának hatását, és mérsékelve a másodlagos hatásokból eredő inflációs nyomást; változatlanul rugalmas költségvetési politikát kell folytatni, hogy az lépést tudjon tartani a gyorsan változó körülményekkel, és az egyes országok költségvetési és gazdasági helyzetének függvényében differenciált megközelítést kell alkalmazni, többek között azzal összefüggésben, hogy mennyire érinti az adott országot a válság és a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek beáramlása.

(9) Portugália 2021. április 22-én az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (1) bekezdésével összhangban benyújtotta nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét a Bizottságnak. Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikkének megfelelően a Bizottság az említett rendelet V. mellékletében foglalt értékelési iránymutatásokkal összhangban értékelte a helyreállítási és rezilienciaépítési terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét. A Tanács 2021. július 13-án elfogadta Portugália helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló határozatát.[11] A részletek folyósításának feltétele, hogy a Bizottság az (EU) 2021/241 rendelet 24. cikkének (5) bekezdésével összhangban határozatot hozzon arról, hogy Portugália kielégítően teljesítette a tanácsi végrehajtási határozatban foglalt releváns mérföldköveket és célokat. A kielégítő teljesítés előfeltétele, hogy a korábbi mérföldköveket és célokat továbbra is teljesítettnek lehessen tekinteni.

(10) Portugália 2022. április 29-én benyújtotta 2022. évi nemzeti reformprogramját és – az 1466/97/EK rendelet 4. cikkében meghatározott határidőn belül – 2022. évi stabilitási programját. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor. Az (EU) 2021/241 rendelet 27. cikkével összhangban a 2022. évi nemzeti reformprogram a Portugália által a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtása terén elért eredményekről készített féléves jelentést is tükrözi.

(11) A Bizottság 2022. május 23-án közzétette a Portugáliára vonatkozó 2022. évi országjelentést.[12] Az országjelentés értékelte a Tanács által 2019-ben, 2020-ban és 2021-ben elfogadott releváns országspecifikus ajánlások végrehajtása terén Portugália által elért eredményeket, és a helyreállítási és rezilienciaépítési eredménytábla alapján számba vette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Portugália általi végrehajtását. Ezen elemzés alapján az országjelentés hiányosságokat tárt fel a helyreállítási és rezilienciaépítési terv által nem vagy csak részben kezelt kihívásokkal kapcsolatban, valamint új és kialakulóban lévő – többek között az ukrajnai orosz invázióból eredő –

[11] A Tanács végrehajtási határozata (2021. július 13.) Portugália helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról (ST 10149/21+ADD 1 REV 1).

[12] SWD(2022) 623 final.

kihívásokat azonosított. A jelentés értékelte továbbá a Portugália által a szociális jogok európai pillérének végrehajtása, a foglalkoztatásra, a készségekre és a szegénység csökkentésére vonatkozó kiemelt uniós célok elérése, valamint az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén elért eredményeket.

(12) A Bizottság az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke alapján Portugália vonatkozásában részletes vizsgálatot végzett, amelynek eredményeit 2022. május 23-án közzétette.[13] A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Portugália esetében makrogazdasági egyensúlyhiány áll fenn. Az országot sebezhetővé teszi különösen a magánszektor és az államháztartás magas külső adóssága, amelyhez alacsony termelékenységnövekedés társul.

(13) Portugália 2022. április 14-én új 2022. évi költségvetésiterv-javaslatot nyújtott be. E terv teljes értékelését a 473/2013/EU rendelet 7. cikke alapján elfogadandó bizottsági vélemény fogja tartalmazni.

(14) A Tanács a 2020. július 20-i ajánlásában felkérte Portugáliát, hogy az általános mentesítési rendelkezéssel összhangban 2020 és 2021 folyamán hozzon meg minden szükséges intézkedést a világjárvány hatékony kezelése, a gazdaság működőképességének fenntartása és a későbbi helyreállítás támogatása érdekében. Az ajánlásban szerepelt továbbá, hogy Portugália – amint a gazdasági feltételek lehetővé teszik – folytasson a prudens középtávú költségvetési pozíció elérésére és az adósság fenntarthatóságának biztosítására irányuló költségvetési politikát, egyúttal fokozza a beruházásokat. Az Eurostat által hitelesített adatok alapján Portugália államháztartási hiánya a 2020. évi 5,8 %-ról 2021-ben 2,8 %-ra csökkent. Portugália költségvetés-politikai válasza 2021-ben támogatta a gazdasági helyreállítást, míg az ideiglenes szükséghelyzeti támogatási intézkedésekre fordított kiadások GDP-arányosan a 2020. évi 2,3 %-ról 2021-ben 2,2 %-ra csökkentek. A Portugália által 2021-ben hozott intézkedések összhangban vannak a 2020. július 20-i tanácsi ajánlással. A kormány által 2020-ban és 2021-ben elfogadott diszkrecionális költségvetési intézkedések többnyire ideiglenesek voltak, illetve azokat más intézkedések ellensúlyozták. Ugyanakkor a kormány által a 2020–2021-es időszakban elfogadott egyes diszkrecionális intézkedések nem voltak ideiglenesek, vagy azokat nem ellensúlyozták; ebbe a körbe elsősorban egészségügyi kiadások tartoztak, különös tekintettel a Nemzeti Egészségügyi Szolgálathoz a szolgálat reagálási képességének megerősítése érdekében felvett új egészségügyi szakemberek költségére. Az Eurostat által hitelesített adatok alapján az államadósság 2021-ben a GDP 127,4 %-ának felelt meg.

(15) A 2022. évi stabilitási program költségvetési előrejelzéseit alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv a 2022. év tekintetében óvatos, az azt követő időszak tekintetében pedig realista.[14] A kormány előrejelzése szerint a reál-GDP 2022-ben

[13] SWD(2022) 637 final.

[14] A Bizottsághoz és a Tanácshoz 2022. április 29-én benyújtott 2022. évi stabilitási program zárónapja 2022. március 25. volt, az a nap, amikor a programot benyújtották a nemzeti parlamentnek. Portugália 2022. április 14-én benyújtotta a Bizottságnak és az eurócsoportnak 2022. évi költségvetésiterv-javaslatát, amely a programot megalapozóhoz viszonyítva kismértékben módosított 2022. évi makrogazdasági forgatókönyvön alapult. Részletesebben: a 2022. évi költségvetésiterv-javaslat kismértékben lefelé módosította a 2022-re várt reál-GDP-növekedést (a program szerinti 5,0 %-ról 4,9 %-ra), és felfelé módosította az ugyanerre az évre várt fogyasztóiár-inflációt (a program szerinti 3,3 %-ról 4,0 %-ra). Az államháztartás összetételét érintő kismértékű különbség ellenére a 2022. évi költségvetésiterv-javaslat fenntartotta a 2022. évre kitűzött 1,9 %-os GDP-arányos költségvetési hiánycélt.

5,0 %-kal, 2023-ban pedig 3,3 %-kal nő. Összehasonlításképpen a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése 2022 tekintetében erőteljesebb, 5,8 %-os, 2023 tekintetében pedig kisebb mértékű, 2,7 %-os reál-GDP-növekedéssel számol. A különbség annak tudható be, hogy a Bizottság előrejelzése 2022-ben a lakossági fogyasztás és a nettó kivitel erőteljesebb növekedésére, 2023-ban pedig a beruházások és a nettó kivitel kisebb mértékű növekedésére számít. A 2022. évi stabilitási program szerint a kormány arra számít, hogy az államháztartási hiány 2022-ben a GDP 1,9 %-ára, 2023-ban pedig 0,7 %-ára csökken. A 2022. évi csökkenés elsősorban a gazdasági aktivitás erőteljes növekedését és a világjárvánnyal összefüggő szükséghelyzeti intézkedések többségének megszüntetését tükrözi. A program szerint a GDP-arányos államadósság 2022-ben várhatóan 120,8 %-ra, majd 2023-ban 115,4 %-ra mérséklődik. Az előrejelzés zárónapján ismert gazdaságpolitikai intézkedések alapján a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése 2022-re a GDP 1,9 %-ának, és 2023-ra 1,0 %-ának megfelelő költségvetési hiánnyal számol. Ez összhangban van a 2022. évi stabilitási program 2022. évi hiány-előrejelzésével, a 2023. évinél azonban valamivel magasabb, elsősorban azért, mert ez utóbbi évben a Bizottság magasabb folyó kiadásra számít. A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése 2022 tekintetében alacsonyabb, 119,9 %-os, 2023 tekintetében pedig hasonló mértékű, 115,3 %-os GDP-arányos államadóssággal számol. A 2022. évi különbség annak tudható be, hogy a Bizottság előrejelzése szerint abban az évben erőteljesebb lesz a nominális GDP-növekedés.

A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése alapján a kibocsátás középtávú (tízéves átlagos) potenciális növekedése 1,5 %-ra tehető. Ez a becslés azonban nem tartalmazza a helyreállítási és rezilienciaépítési terv részét képező reformok hatását, amelyek élénkíthetik Portugália potenciális növekedését.

(16) 2022-ben a kormány fokozatosan megszüntette a Covid19-válságra válaszul hozott intézkedések többségét, így az ideiglenes szükséghelyzeti támogatási intézkedésekre fordított kiadások az előrejelzések szerint a 2021. évi 2,2 %-ról 2022-ben a GDP 0,7 %-ára csökkennek. A 2022. évi költségvetési hiányt befolyásolják az energiaár-növekedés gazdasági és társadalmi hatásainak ellensúlyozása érdekében hozott intézkedések, amelyek a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése szerint 2022-ben a GDP 0,6 %-át fogják kitenni, 2023-ra pedig teljes mértékben megszűnnek.[15] Ezek az intézkedések elsősorban a szegényebb háztartásoknak nyújtott szociális transzfereket, az energiafogyasztás után fizetendő közvetett adók mérséklését, valamint az energiafogyasztás támogatását foglalják magukban. Ezeket az intézkedéseket ideiglenes intézkedésként jelentették be. Amennyiben azonban az energiaárak 2023-ban is magasak maradnak, ezen intézkedések némelyike továbbra is hatályban maradhat. Ezen intézkedések egy része – nevezetesen a tüzelőanyag-adó általános csökkentése – nem célzott. A költségvetési hiányt emellett a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek ideiglenes védelmének költségei is befolyásolják, amelyek a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése szerint 2022-ben a GDP 0,1 %-át fogják kitenni.[16]

---

15 Az adatok a 2021 ősze óta hozott intézkedések éves költségvetési költségeinek szintjét mutatják, beleértve a folyó bevételeket és kiadásokat, valamint – adott esetben – a tőkekiadási intézkedéseket is.

16 A lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából az EU-ba érkező személyek teljes száma 2022 végére várhatóan fokozatosan eléri a 6 milliót. A földrajzi eloszlásukra vonatkozó becslés a meglévő diaszpóra méretén, a befogadó tagállam relatív népességén, valamint a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek EU-n belüli tényleges eloszlásán alapul (a 2022. márciusi adatok szerint). Az egy főre jutó költségvetési költségek esetében a becslések a Bizottság Közös Kutatóközpontjának Euromod mikroszimulációs modelljén alapulnak, figyelembe véve mind a pénzbeli juttatásokat,

(17) A Tanács a 2021. június 18-i ajánlásában[17] azt javasolta Portugáliának, hogy 2022-ben használja ki a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt a helyreállítást támogató további beruházások finanszírozására, eközben pedig folytasson prudens költségvetési politikát. Emellett a Tanács a tagállami finanszírozású beruházások szintjének megőrzését is szorgalmazta. A Tanács ezen túlmenően azt is javasolta Portugáliának, hogy korlátozza a tagállami finanszírozású folyó kiadások növekedését. Az ajánlásban szerepelt továbbá, hogy Portugália – amint a gazdasági feltételek lehetővé teszik – folytasson a prudens középtávú költségvetési pozíció elérésére és a középtávú költségvetési fenntarthatóság biztosítására költségvetési politikát, ugyanakkor a növekedési potenciál élénkítése céljából fokozza a beruházásokat.

(18) A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése és a Portugália 2022. évi stabilitási programjában foglalt információk alapján 2022-re támogató jellegű, a GDP –2,0 %-ának megfelelő költségvetési irányvonal valószínűsíthető.[18] A Tanács ajánlásának megfelelően Portugália továbbra is támogatni kívánja a helyreállítást, amihez a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből addicionális beruházásokat tervez finanszírozni. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz vissza nem térítendő támogatásai és más uniós alapok által finanszírozott kiadásoknak a gazdasági aktivitáshoz való pozitív hozzájárulása az előrejelzések szerint 2021-hez viszonyítva GDP-arányosan 0,5 százalékponttal nő. A nemzeti finanszírozású beruházások az előrejelzések szerint 2022-ben 0,2 százalékpontnak megfelelő expanzív hatást gyakorolnak a költségvetési irányvonalra.[19] Portugália ezért a Tanács ajánlásával összhangban fenn kívánja tartani a nemzeti finanszírozású beruházásokat. Ugyanakkor a nemzeti finanszírozású (az új bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2022-es növekedése az előrejelzések szerint 1,1 százalékpontos expanzív hatást gyakorol az összesített költségvetési irányvonalra. Ez a jelentős expanzív hatás magában foglalja a magasabb energiaárak gazdasági és társadalmi hatásainak kezelésére irányuló intézkedések addicionális hatását (a GDP 0,6 %-a), valamint a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyeknek nyújtott ideiglenes védelem költségeit (a GDP 0,1 %-a), miközben a növekvő közszektorbeli bérek, a népesség elöregedésével összefüggő kiadások és a folyó termelőfelhasználás várhatóan továbbra is felfelé hajtják a folyó kiadást. Az előrejelzés szerint különösen a GDP-deflátornál nagyobb mértékű fogyasztóiár-növekedés – a kormányzati áru- és szolgáltatásbeszerzésekre fordított kiadások növekedésének hatására – szintén befolyásolja a tagállami finanszírozású elsődleges folyó kiadásnak a 2022. évi összesített költségvetési irányvonalra gyakorolt expanzív hatását. Portugália 2022-ben várhatóan lényegében korlátozni fogja a tagállami finanszírozású folyó kiadás növekedését, tekintettel arra, hogy a 2022. évi tagállami finanszírozású folyó kiadásra elsősorban a magasabb energiaárak gazdasági és társadalmi hatásainak kezelésére irányuló intézkedések, valamint a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyeknek nyújtott ideiglenes védelem költségei fejtenek ki jelentős expanzív hatást.

---

amelyekre az érintettek jogosultak lehetnek, mind az olyan természetbeni juttatásokat, mint például az oktatás és az egészségügyi ellátás.

17 A Tanács ajánlása (2021. június 18.) amelyben véleményezi Portugália 2021. évi stabilitási programját (HL C 304., 2021.7.29., 102. o.).

18 A mutató negatív (pozitív) előjele az elsődleges kiadások növekedésének a középtávú gazdasági növekedéshez viszonyított többletére (hiányára) utal, ami expanzív (restriktív) költségvetési politikát jelez.

19 Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások az előrejelzések szerint GDP-arányosan 0,2 százalékpontos expanzív hatást gyakorolnak.

(19) A Bizottság a 2022. tavaszi előrejelzésében – változatlan szakpolitikát feltételezve – 2023-ban a GDP 0,0 %-ának megfelelő költségvetési irányvonalra számít.[20] Portugália az előrejelzés szerint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokat 2023-ban továbbra is a helyreállítást támogató addicionális beruházások finanszírozására használja fel. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz vissza nem térítendő támogatásai és más uniós alapok által finanszírozott kiadásoknak a gazdasági aktivitáshoz való pozitív hozzájárulása az előrejelzések szerint 2022-höz viszonyítva GDP-arányosan 0,2 százalékponttal nő. A nemzeti finanszírozású beruházások az előrejelzések szerint 2023-ban 0,3 százalékpontnak megfelelő expanzív hatást gyakorolnak a költségvetési irányvonalra.[21] Ugyanakkor a nemzeti finanszírozású (az új bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2023-as növekedése az előrejelzések szerint 0,7 százalékpontos restriktív hatást gyakorol az összesített költségvetési irányvonalra. Ez magában foglalja a megnövekedett energiaárak kezelését célzó intézkedések kivezetésének hatását (a GDP 0,6 %-a). Az előrejelzés szerint ugyanakkor a GDP-deflátornál nagyobb mértékű 2022. évi fogyasztóiár-növekedés – az indexálás miatt a nyugdíjakra és a szociális ellátásra fordított kiadások növekedésének hatására – szintén befolyásolja a tagállami finanszírozású elsődleges folyó kiadásnak a 2023. évi összesített költségvetési irányvonalra gyakorolt hatását.

(20) A 2022. évi stabilitási program a költségvetési hiány fokozatos csökkenését vetíti előre: a mutató 2024-ben a GDP 0,3 %-ára mérséklődik, 2025-ben pedig egyensúlyi helyzetet ér el. A költségvetési hiány tehát a tervek szerint a program időhorizontjában a GDP 3 %-a alatt marad. A program szerint a GDP-arányos államadósság 2025-ig várhatóan csökkenni fog: 2024-ben 109,8 %-ra, majd 2025-ben 105,9 %-ra mérséklődik. A Bizottság elemzése alapján az államadósság fenntarthatóságát övező kockázatok középtávon jelentősnek tűnnek.

(21) Ha az államháztartás összetétele a bevételi és a kiadási oldalon egyaránt növekedésbarátabbá válna, az támogatólag hatna Portugália hosszú távú költségvetési fenntarthatóságára, javítaná az üzleti környezetet, és segítené az inkluzív helyreállítást. Portugália adórendszerét illetően vannak arra utaló adatok,[22] hogy az ország adókedvezményeinek rendszere meglehetősen bonyolult és nem kellően átlátható (a forrás szerint több mint 60 jogszabály több mint 500 adókedvezményről rendelkezik), valamint hogy az adókiadások gazdasági hatékonyságának kedvezne a folyamatos nyomon követés és értékelés. Emellett a társasági adó adókulcsszerkezetéhez állami és települési szinten társuló növelések nehezen áttekinthetővé teszik a rendszert az adófizetők számára, és többletterhet rónak az adóhatóságra. A közvetlen adólevonások gyakran túlzott mértékűek, ami jelentős következő évi visszatérítési igényeket von maga után. Az adók beszedésének ismétlődő költsége viszonylag magas (2019-ben mintegy 20 %-kal volt az EU-27 átlaga felett), és az adóhatóság az uniós átlagnál kevesebbet költ információs és kommunikációs technológiákra (ez a költségelem az adóhatóság 2019. működési költségén belül 5,7 %-ot képviselt, amely csaknem fele volt az EU-27 átagának). Ilyen helyzetben Portugáliában a bevételekkel kapcsolatos

[20] A mutató negatív (pozitív) előjele az elsődleges kiadások növekedésének a középtávú gazdasági növekedéshez viszonyított többletére (hiányára) utal, ami expanzív (restriktív) költségvetési politikát jelez.

[21] Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások az előrejelzések szerint GDP-arányosan 0,2 százalékpontos expanzív hatást gyakorolnak.

[22] Tax benefits in Portugal – concept, methodology and practice (Adókedvezmények Portugáliában: fogalmak, módszertan és gyakorlat), az adókedvezményekkel foglalkozó munkacsoport, 2019. május.

igazgatási feladatok ellátásának hatékonyabbá tétele segíthetne csökkenteni az adók befizetésének időigényét és mérsékelni a túlságosan nagy adóhátralék-állományt (a nettó összbevétel 37,1 %-ának megfelelő 2019 végi adóhátralék-állomány a legmagasabbak közé tartozott az EU-ban). A portugáliai szociális védelmi rendszert illetően a szociális transzfereknek a szegénység és az egyenlőtlenségek leküzdése szempontjából vett eredményessége elmarad az uniós átlagtól. Kiemelést érdemel e tekintetben, hogy a szegénységi küszöb 37,5 %-ával egyenlő minimumjövedelem nem tekinthető megfelelőnek (az uniós átlag 58,9 %). Ugyanakkor a jelek szerint számos szociális ellátás szolgál hasonló célt, ami szintén növeli a rendszer bonyolultságát. A szociális védelmi rendszer ebből fakadó széttagoltsága viszonylag alacsony igénybevételi rátákat eredményez, és a leginkább rászorulók nem részesülnek kiemelt figyelemben, ami szűkíti a szociális ellátásokat igénybe vevők körét, végső soron pedig csorbítja az ellátási rendszer megfelelőségét. Ebből a szempontból különösen fontos a szegénység elleni küzdelemre vonatkozó nemzeti stratégia végrehajtása.

(22) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének b) pontjával és V. mellékletének 2.2. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv a 2026-ig végrehajtandó, egymást kölcsönösen erősítő reformok és beruházások széles körét tartalmazza. Ezek kezelik a Tanács által az európai szemeszter keretében 2019-ben és 2020-ban Portugáliának címzett országspecifikus ajánlásokban felvázolt gazdasági és társadalmi kihívások összességét vagy egy jelentős részét, valamint a terv elfogadásának időpontjáig kiadott országspecifikus ajánlásokat. A terv támogatja különösen a zöld és a digitális átállásra irányuló beruházásokat. Az elképzelések között központi helyet foglal el az államháztartás minőségének és az állami tulajdonú vállalatok pénzügyi fenntarthatóságának javítása. A terv ambiciózus célokat tűz ki az egészségügyi rendszer rezilienciájának megerősítése, valamint a színvonalas egészségügyi ellátáshoz és tartós ápoláshoz-gondozáshoz való hozzáférés javítása terén. A kitűzött célok között szerepel az általános készségszint – ezen belül a digitális készségek – javítása a népesség különböző csoportjaiban, valamint a szakképzés és a képzési kínálat megerősítése. A terv jelentős beruházásokat irányoz elő a szociális szolgáltatások javítása érdekében, és ebből a célból növelni kívánja a szociális és a megfizethető lakások kínálatát. A dokumentum lényegi intézkedésekkel igyekszik csökkenteni a munkaerőpiac szegmentációját, és támogatni a minőségi foglalkoztatást és a munkahelyek megőrzését. A terv jelentős forrásokat szán a digitális technológiák polgárok és vállalkozások általi használatának támogatására. Lényeges, hogy a tervben előirányzott intézkedések egy részének célja a finanszírozási eszközökhöz való hozzáférés javítása különösen a kis- és középvállalkozások számára, valamint az ország gazdaságának helyreállítását célzó köz- és magánberuházások támogatása. A terv jelentős reformokat és beruházásokat irányoz elő a kutatás és az innováció támogatása, valamint az ezeken a területeken folyó tevékenység hatékonyabbá és eredményesebbé tétele érdekében. Mindemellett a terv nagyra törő célokat tűz ki az üzleti környezettel kapcsolatos kihívások kezelése és az igazságszolgáltatási rendszer hatékonyságának javítása terén is.

(23) Portugália helyreállítási és rezilienciaépítési tervének végrehajtása várhatóan hozzájárul a zöld és digitális átállás terén való további előrelépéshez. A Portugália éghajlat-politikai célkitűzéseit támogató intézkedések a terv teljes allokációjának 37,9 %-át, míg a digitális célkitűzéseket támogató intézkedések a terv teljes allokációjának 22,1 %-át teszik ki. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervnek – a releváns mérföldkövekkel és célokkal összhangban történő – teljes körű végrehajtása segíteni fogja Portugáliát a Covid19-válság következményeiből való gyors kilábalásban, egyúttal megerősíti rezilienciáját. Az átfogó szakpolitikai stratégia iránti

széles körű felelősségvállalás biztosítása érdekében a helyreállítási és rezilienciaépítési terv, valamint a terven túlmutató egyéb gazdaság- és foglalkoztatáspolitikák sikeres végrehajtása szempontjából változatlanul nagy jelentőséggel bír a szociális partnerek és más érdekelt felek szisztematikus bevonása.

(24) Portugália 2022. március 4-én benyújtotta a partnerségi megállapodást,[23] a többi kohéziós politikai programozási dokumentum benyújtása azonban még várat magára. A 2021. június 24-i (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban Portugáliának a 2021–2027-es kohéziós politikai alapok programozása során figyelembe kell vennie a vonatkozó országspecifikus ajánlásokat. Ez előfeltétele annak, hogy a kohéziós politikai alapokból nyújtandó pénzügyi támogatás eredményesebbé váljon és a lehető legnagyobb hozzáadott értéket biztosítsa, egyúttal előmozdítja az említett alapok és más uniós eszközök és alapok közötti koordinációt, kiegészítő jelleget és koherenciát. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és a kohéziós politikai programok sikeres végrehajtása a zöld és digitális átállást, valamint a kiegyensúlyozott területfejlesztést támogató beruházások szűk keresztmetszeteinek felszámolásától is függ.

(25) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv által kezelt gazdasági és szociális kihívásokon felül Portugália további kihívásokkal szembesül a körforgásos gazdaság kapcsán. Portugália a körforgásos gazdaságra és a hulladékgazdálkodásra vonatkozó mutatók tekintetében messze elmarad az uniós átlagtól. A települési hulladék újrafeldolgozási aránya alacsony és csökkenést mutat, regionális eltérésekkel. Portugália a települési hulladék tekintetében nem teljesítette az EU által 2020-ra kitűzött 50 %-os újrafeldolgozási célértéket. A teljes újrafeldolgozási arány 2019-ben 29 %, 2020-ban pedig 26,5 % volt (előzetes adat), szemben a 48 %-os uniós átlaggal. A következő évtizedre kitűzött uniós célok, köztük a települési hulladék újrafeldolgozására vonatkozóan 2025-ig elérendő 55 %-os célérték teljesítése jelentős erőfeszítéseket fog igényelni Portugáliától. Intézkedéseket kell hozni a hulladékképződés megelőzésének és minimalizálásnak, valamint a hulladék válogatásának, újrahasználatának és újrafeldolgozásának fokozására, és ezen keresztül annak elkerülésére, hogy a hulladék lerakókba és égetőművekbe kerüljön, továbbá korszerűsíteni kell a hulladék-újrafeldolgozó és a hulladékkezelő létesítményeket. A lerakási és az égetési díjak növelése, a maradékhulladék megadóztatása és az újrafeldolgozási célértékeket nem teljesítő települések által fizetett bírság növelése jó példája annak, hogyan lehet ezeket a célokat hatékonyabban elérni. A folyamatot felgyorsíthatja emellett a szelektív hulladékgyűjtés kiterjesztése és a termelt hulladék mennyiségén alapuló díjszabás továbbfejlesztése.

(26) Az EU állam-, illetve kormányfői által a versailles-i nyilatkozatban megfogalmazott megbízatás alapján kidolgozott REPowerEU terv célja, hogy a lehető leghamarabb megszüntesse az Európai Unió függőségét az Oroszországból importált fosszilis tüzelőanyagoktól. E célból a tagállamokkal folytatott párbeszéd során meghatározzák a legmegfelelőbb nemzeti, regionális és uniós szintű projekteket, beruházásokat és reformokat. Ezen intézkedések célja általában véve a fosszilis tüzelőanyagoktól való

[23] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízumpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (HL L 231., 2021.6.30., 159. o.).

függés csökkentése és a fosszilis tüzelőanyagok Oroszországból történő behozatalának kiváltása.

(27) Portugáliában fontos helyet foglalnak el a megújuló energiaforrások (az energiaszerkezet egyharmadát teszik ki), és az ország nem függ nagymértékben az oroszországi fosszilis tüzelőanyagoktól. A kőolaj és a földgáz (utóbbi javarészt cseppfolyósított földgáz formájában) azonban még mindig kétharmadát adja az ország primerenergia-forrásainak (2020-ban 42 %, illetve 24 %). A szénalapú villamosenergia-termelés 2021-ben megszűnt, de az elmúlt években gyorsan nőtt a földgázfogyasztás, részben amiatt, hogy az aszályok következtében visszaesett a vízenergia-termelés. A cseppfolyósított földgáz fontos szerepe miatt a földgázimport mindössze 10 %-a érkezik Oroszországból, Portugália függőségi rátája tehát jóval a 44 %-os uniós átlag alatt van, kőolajat és szenet pedig az ország egyáltalán nem importál Oroszországból.[24] Mindazonáltal Portugália a fosszilis tüzelőanyagok 100 %-át külföldről szerzi be. Az általános importfüggőség az uniós éghajlat-politikai célok hangsúlyosabb érvényesítésével és a megfizethetőbb, biztonságos és fenntartható energiára való összpontosítással csökkenthető, ehhez pedig Portugáliának – különösen a kapcsolódó engedélyezési eljárások egyszerűsítésén és közigazgatási kapacitásainak megerősítésén keresztül – jobban ki kell használnia nap- és szélenergia-potenciálját, ideértve a tengeri szélenergia-termelést is. A villamos energia területén az átviteli és az elosztóhálózatok továbbfejlesztése (ideértve az egyenáramú technológiák alkalmazását is), valamint a villamos energia tárolására irányuló beruházások feltételeinek megteremtése lehetővé tenné a rugalmas és gyorsan reagáló energiaszolgáltatást, amely alapvetően fontos a megújuló energiaforrásokra nagymértékben támaszkodó energiarendszerek esetében. Spanyolország (és végső soron Franciaország) felé kevés villamosenergia-rendszerösszekötő áll rendelkezésre, ami kihívást jelent Portugália és az EU villamosenergia-rendszerének rezilienciája szempontjából. Az országhatárokon rendelkezésre álló villamosenergia-rendszerösszekötők számának növelése támogatná az Ibériai-félsziget megújulóenergia-kapacitásainak nagyobb fokú egységes energiapiaci integrációját. Az épületek energiahatékonyságának növelése terén megfelelő finanszírozási rendszerek kialakításával, figyelemfelhívó kampányokkal és a zöld készségek fejlesztésével jelentős mértékben növelhető lenne a beruházások hatása. Folytatni kell továbbá a közlekedési ágazat dekarbonizációját, többek között az elektromos töltőinfrastruktúra kiépítésének felgyorsítása, valamint a kulcsfontosságú vasúti, kerékpáros és tömegközlekedési projektek előmozdítása révén. Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére, valamint a megújuló forrásból előállított energiamennyiség és az energiahatékonyság növelésére vonatkozó célkitűzések további megerősítésére lesz szükség ahhoz, hogy Portugália megfeleljen az „Irány az 55%!” célkitűzéseinek.

(28) Míg a klímasemlegességre való átállás és a fosszilis tüzelőanyagok kivezetésének felgyorsítása számos ágazatban jelentős szerkezetátalakítási költségekkel fog járni, Portugália a kohéziós politika keretében igénybe veheti az igazságos átmenet mechanizmust, hogy enyhítse az átállás társadalmi-gazdasági hatásait a leginkább érintett régiókban. Emellett a foglalkoztatási lehetőségek javítása és a társadalmi

[24] Eurostat (2020), Az orosz import részesedése a földgáz, a nyersolaj és a feketeszén teljes importjából. Az EU-27 átlagát tekintve a teljes behozatal az EU-27-en kívülről származó behozatalon alapul. Portugália esetében a teljes behozatal magában foglalja az EU-n belüli kereskedelmet is. A nyersolaj nem foglalja magában a finomított olajtermékeket.

kohézió erősítése érdekében Portugália igénybe veheti az Európai Szociális Alap Pluszt is.

(29) Ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta a 2022. évi stabilitási programot, és véleményét[25] különösen az alábbi 1. ajánlás tükrözi.

(30) Az euróövezeti tagállamok gazdaságai közötti szoros összefonódásokra és a gazdasági és monetáris unió működéséhez való együttes hozzájárulásukra tekintettel a Tanács azt ajánlotta, hogy az euróövezeti tagállamok tegyenek intézkedéseket – többek között helyreállítási és rezilienciaépítési terveik révén – az euróövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlás végrehajtása érdekében. Portugália esetében ezt különösen az alábbi 1. és 2. ajánlás tükrözi.

(31) A Bizottság által elvégzett részletes vizsgálat és ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta a 2022. évi nemzeti reformprogramot és a 2022. évi stabilitási programot. A Tanácsnak az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásait az alábbi 1., 2. és 4. ajánlás tükrözi. Az 1. és a 2. ajánlás hozzájárul az euróövezetre vonatkozó ajánlások, köztük különösen az euróövezetre vonatkozó első és negyedik ajánlás végrehajtásához is. Az 1. ajánlásban említett költségvetés-politikai intézkedések hozzájárulnak többek között az alacsony termelékenységnövekedéssel párosuló magas államadóssághoz kapcsolódó egyensúlyhiányok kezeléséhez. A 2. ajánlásban említett szakpolitikák elősegítik többek között az államadósság, a magánszektorbeli adósság és a külső adósság csökkentését, tekintettel arra, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési terv maradéktalan végrehajtása támogatni fogja a növekedést, egyúttal pedig megerősíti a gazdaság rezilienciáját. A 4. ajánlásban említett szakpolitikák hozzájárulnak többek között a magas külső adóssághoz kapcsolódó sebezhetőségek hosszabb távú kezeléséhez,

AJÁNLJA, hogy Portugália 2022-ben és 2023-ban tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. 2023-ban biztosítson prudens költségvetési politikát, különösen azáltal, hogy a tagállami finanszírozású folyó kiadás növekedését a potenciális kibocsátás középtávú növekedése alatt tartja, figyelembe véve az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett háztartásoknak és vállalkozásoknak, valamint az Ukrajnából menekülőknek nyújtott ideiglenes és célzott támogatás fenntartását. Álljon készen arra, hogy a folyó kiadásokat a változó helyzethez igazítsa. Többek között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, a RePowerEU és más uniós alapok felhasználásával fokozza a zöld és digitális átállásra, illetve az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat. 2023 után folytasson olyan költségvetési politikát, amely fokozatos konszolidáció, beruházások és reformok segítségével biztosítja középtávon a prudens költségvetési pozíció elérését, a hiteles és fokozatos adósságcsökkentést, valamint a költségvetési fenntarthatóságot. Javítsa az adó- és a szociális védelmi rendszer eredményességét, ennek érdekében különösen egyszerűsítse mindkét terület keretszabályozását, erősítse meg közigazgatási hátterüket, és csökkentse a kapcsolódó adminisztratív terheket.

2. Folytassa helyreállítási és rezilienciaépítési tervének végrehajtását a 2021. július 13-i tanácsi végrehajtási határozatban foglalt mérföldkövekkel és célokkal összhangban. Nyújtsa be a 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó kohéziós politikai

[25] A véleményt a Tanács az 1466/97/EK tanácsi rendelet 5. cikkének (2) bekezdése alapján alkotta.

programozási dokumentumokat a Bizottsággal folytatott tárgyalások lezárása, majd a programok végrehajtásának megkezdése céljából.

3. Javítsa a körforgásos gazdaságra való áttérés feltételeit, ennek érdekében különösen fokozza a hulladékképződés megelőzését, valamint a hulladék újrafeldolgozását és újrahasználatát annak megelőzésére, hogy a hulladék lerakókba és égetőművekbe kerüljön.

4. Csökkentse a fosszilis tüzelőanyagoktól való általános függőséget, a közlekedésre kiterjedően is. Gyorsítsa fel a megújuló energiaforrások szerepének növelését, ennek érdekében fejlessze a villamosenergia-átviteli és -elosztó hálózatokat, teremtse meg a villamos energia tárolására irányuló beruházások feltételeit, és egyszerűsítse az engedélyezési eljárásokat annak érdekében, hogy továbbfejleszthető legyen a szélenergia – és különösen a tengeri szélenergia –, valamint a napenergia villamosenergia-termelési célú hasznosítása. Erősítse meg az épületek energiahatékonyságának növelésére irányuló beruházások ösztönzőit. Bővítse a villamosenergia-rendszerösszekötőket.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök